

ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ В РОССИИ «ОБЩЕСТВА ПСИХОЛОГОВ»

(К 130-летнему юбилею «Психологического общества» при Московском университете)

В статье анализируется 130-летняя история развития современного «Российского психологического общества». Характеризуется научно-организационная деятельность основателя «Психологического общества» при Московском университете М.М.Троицкого, других председателей этого Общества (Н.Я.Грота, М.Л.Лопатина, И.А.Ильина), а также товарища председателя «Московского психологического общества» Г.И.Челпанова, создавшего в 1912 г. в Москве Институт психологии при Московском университете (МПО). При этом история создания «Московского психологического общества» рассматривается как первоначальный – дореволюционный – период становления современного «Российского психологического общества» (РПО). Специальное внимание в статье уделено анализу научной деятельности таких наиболее активных в XX в. подразделений Психологического общества, как «Комиссия по логике и психологии мышления» в 1950-1970-е гг. и секции «Психологии общества» в 1970-1990-е гг. в качестве показательных прецедентов интенсивной работы профильных подразделений РПО. В связи с этим характеризуется научная деятельность их руководителей: психологов П.А.Шеварева, Я.А.Пономарева и философов Г.П.Щедровицкого, Н.Г.Алексеева. В заключение показаны тенденции изучения психологии творчества и направления дальнейшей научной деятельности Российской психологической общества на рубеже XX-XXI вв.

Ключевые слова: психология, науковедение, философия, педагогика, человекознание, Россия, психологическое общество, научная деятельность, мышление, творчество

SOCIETY OF PSYCHOLOGISTS IN RUSSIA – HISTORY OF DEVELOPMENT

(130th anniversary of Society of Psychologists at the University of Moscow)

The article analyzed 130 years of historical development of contemporary “Russian Psychological Community.” It examines the scientific and organizational activity of the founders of “Society of Psychologists” on the University of Moscow M.M Troicki, other presidents of this society (N.J Groto, M.L Lopatin I.A Iljina) as well as the president of Moscow Society of Psychologists G.I. Chelin, who in the year 1912 founded the Psychology Institute at the University of Moscow. Additionally, the history Moscow Society of Psychologists is examined as essential and initial period for creation Russian Society of Psychologists. The article gives special attention to analysis of scientific work of the most active sectors in 20th century, sector of Society of Psychology like “Commission for logic and psychology of thought” 1950 – 1970 and section of “Psychology of society” 1970 – 1990 as embodiment of extensive work of a relevant RSP sector. In connection to this it examines the scientific agency of their leaders psychologists P.A Shevarev, J.A Ponomarov and Philosopher G.P. Šcedrovicki,

N.G Alekseev. At the end, the tendencies for research of Psychology of creation were revealed as well as further devotion of scientific activity of the Russian Psychological Community at the end of 20th and the beginning of the 21st century.

Keywords: Psychology, science, philosophy, pedagogy, science of men, Russia, Society of Psychologists, scientific activity, thinking, creation

ИСТОРИЈА РАЗВОЈА „ДРУШТВА ПСИХОЛОГА“ У РУСИЈИ (На130-ту годишњицу „Психолошког друштва“ при Московском универзитету)

У чланку се анализира 130- годишња историја развоја савременог „Руског психолошког друштва“. Третира се научно-организациона делатност оснивача „Психолошког друштва“ при Московском универзитету М.М. Троицког, других председника овог Друштва (Н.Ј.Грота, М.Л. Лопатина, И.А. Ильина), као и председника „Московског психолошког друштва“ Г.И. Челпанова, који је 1912. год. у Москви основао Институт психологије при Московском универзитету (МПД). При томе се историја стварања „Московског психолошког друштва“ разматра као почетни предреволуциони период стварања „Руског психолошког друштва“ (РПД). Посебна пажња у чланку је посвећена анализи научне делатности најактивнијих одељења у XX веку, одељења Психолошког друштва,

као што су „Комисија за логику и психологију мишљења“ 1950 – 1970. год. и секције „Психологија друштва“ 1970 – 1990. год. као демонстрација преседана интензивног рада релевантних одељења РПД. С тим у вези се разматра научна делатност њихових руководилаца: психолога П.А. Шеварева, Ј.А. Пономарева и филозофа Г.П. Шчедровицког, Н.Г. Алексејева. На крају су показане тенденције проучавања психологије стваралаштва и даље усмерености научне делатности Руског психолошког друштва на преласку из XX у XXI век.

Кључне речи: психологија, наука, филозофија, педагогија, наука о човеку, Русија, психолошко друштво, научна делатност, мишљење, стваралаштво